رئیس گروه دوستی پارلمانی ایران و ترکیه:

روسای جمهور ایران و ترکیه بر ایجاد منطقه آزاد تجاری توافق کردند

■ رئیس گروه دوستی پارلمانی ایران و ترکیه در مجلس از توافق روسای جمهور دو کشور در مورد ایجاد منطقه آزاد تجاری در نقطه صفر مرزی خبر داد.

توسعه شبکه ریلی بین دو کشور با هدف توسعه ترانزیت و ارتباطات تجاری و بازرگانی از دیگر موضوعات مورد توافق در این سفر بود که توسعه تجارت و ایجاد رونق اقتصادی در سایه آن را برای دو کشور به همراه خواهد داشت.

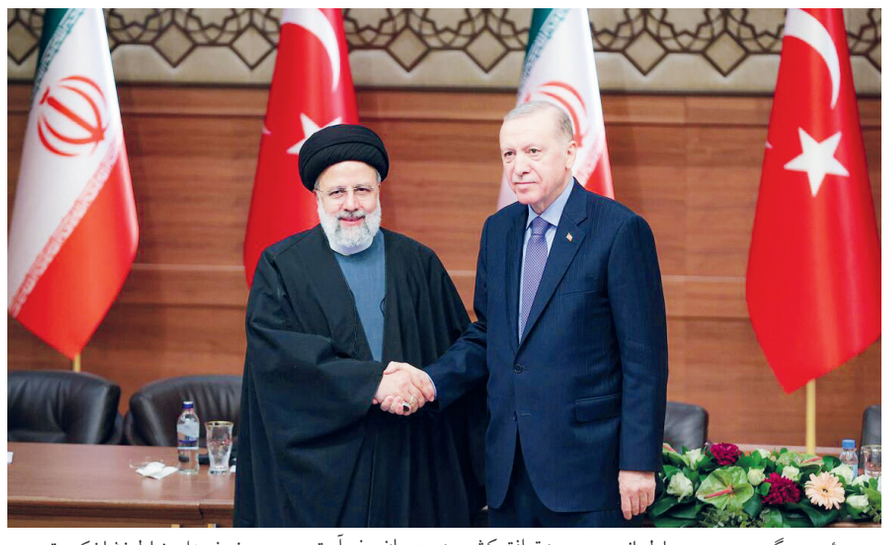

اسحق ارزانی

گروه اقتصادی –عادل نجف‌زاده اظهار داشت: روسای جمهور ایران و ترکیه در جریان سفر آیت الله رئیسی به این کشور توافق کردند تا منطقه آزاد تجاری در شهرستان خوی به عنوان منطقه مرزی دو کشور ایجاد شود.

وی تصریح کرد: سرمایه‌گذاری‌های گسترده دو کشور در منطقه آزاد تجاری ایران و ترکیه می‌تواند موجب رونق اقتصادی در منطقه مرزی و همچنین در سطح وسیع‌تر در دو کشور شود و گردش مالی بالایی را به دنبال خواهد داشت.

رئیس گروه دوستی پارلمانی ایران و ترکیه در مجلس افزود: موضوع صادرات انرژی ایران به ترکیه اعم از گاز طبیعی و پتروشیمی از دیگر موضوعات مورد توافق کشور در جریان سفر آیت الله رئیسی به ترکیه بود که این مساله نیز می‌تواند رونق اقتصادی قابل توجهی را به همراه داشته باشد.

نجف‌زاده خاطرنشان کرد: توسعه شبکه‌ریلی بین دو کشور با هدف توسعه ترانزیت و ارتباطات تجاری و بازرگانی از دیگر موضوعات مورد توافق در این سفر بود که توسعه تجارت و ایجاد رونق اقتصادی در سایه آن را برای دو کشور به همراه خواهد داشت.

وی با تاکید بر اینکه در این سفر همچنین روسای دو کشور بر سر مساله فلسطین اتفاق نظر داشتند، اظهار داشت: افق دو کشور می‌تواند باعث ایجاد یک بلوک قدرتمند بین ایران و ترکیه در سطح منطقه شود.

رئیس اتاق بازرگانی ایران و ترکیه در مجلس شورای اسلامی افزود: نگاه آیت الله رئیسی بر ایجاد هم افزایی با کشورهای مختلف در سطح منطقه شکوفایی اقتصادی را به همراه دارد و موجب ایجاد دستاوردهای زیادی در این حوزه برای کشور خواهد شد.

رئیس جمهور کشورمان به دعوت رسمی رجب طیب اردوغان همتای ترکیه ای خود و به منظور شرکت در هشتمین اجلاس روابط مشترک ایران و ترکیه چهارم بهمن ماه به آنکارا سفر کرد.

شرکت در هشتمین نشست شورای‌عالی همکاری‌های ایران و ترکیه به ریاست دو رئیس جمهور، شرکت در نشست مشترک تجار و فعالان اقتصادی ایران و ترکیه، امضای ۱۰ سند همکاری و دیدار با ایرانیان مقیم ترکیه از دیگر برنامه های آیت الله رئیسی در این سفر بود.

این سفر قرار بود پنجشنبه ۱۵ دی برگزار شود که به دلیل وقوع جنایت تروریستی در کرمان به تعویق افتاد.

ایران پیش از این در تیرماه سال گذشته میزبان هفتمین اجلاس سران کشورهای ضامن روند آستانه (ایران، ترکیه و روسیه) بود که در حاشیه آن، ۸ سند و یادداشت تفاهم همکاری در موضوعات متنوع سیاسی، اقتصادی، ورزشی و فرهنگی در حضور روسای جمهور ایران و ترکیه به امضاء رسیده بود.

نمایندگان مردم قبل از قانون‌گذاری، سری هم به شعب بانک‌ها بزنند؛

یارانه ۳۰۰ هزار تومانی، وثیقه وام ۳۰۰ میلیونی ازدواج می‌شود؟!

گروه اقتصادی – مشخص نیست وقتی بانک‌ها برای پرداخت وام‌های خرد، این همه سختگیری دارند، چگونه می‌توان انتظار داشت شعب بانک‌ها برای پرداخت چند صد میلیون تومان وام ازدواج، حاضر به قبول حساب یارانه ۳۰۰ هزار تومانی شوند؟

مبلغ وام ازدواج هر ساله در قانون بودجه با افزایش همراه است، امروز نیز نمایندگان مجلس برای سال آینده و بودجه ۱۴۰۳، مبلغ وام ازدواج برای هر زوج را حداقل ۳۰۰ میلیون تومان مصوب کردند. به گونه‌ای که در تبصره ۱۳ بودجه بیان شده است: تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج برای هر یک از زوج‌هایی که تاریخ ازدواج آن‌ها بعد از یکم فروردین ماه سال ۱۴۰۱ بوده است مبلغ ۳۰۰ میلیون تومان و با دوره‌ی بازپرداخت ده‌ساله و همچنین برای زوج‌های زیر بیست و پنج سال و زوج‌های زیر بیست و سه سال مبلغ ۳۵۰ میلیون تومان در سال آینده پرداخت خواهد شد.

این افزایش قابل توجه مبلغ وام ازدواج با توجه به شرایط تورمی و کاهش ارزش پول ملی، دور از انتظار نبود، اما موضوع مهم‌تر تعیین ضامن برای دریافت چنین وامی است؛ چالشی که در این سال ها، به مانعی بزرگ بر سر راه جوانان متقاضی وام ازدواج تبدیل شده و بانک‌ها نیز با توجه به نوع تسهیلات تکلیفی، چندان تمایلی با تسهیل این فرآیند برای متقاضیان ندارند. حال امروز قانون گذار برای آن، قانون تصویب کرده است؛ قانونی که البته سال گذشته نیز وجود داشت، ولی در اجرا، خبری از آن نبود.

بر اساس این گزارش، نمایندگان در نشست علنی مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی بخش هزینه‌ای لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور با تصویب بند (ث) تبصره (۱۳) ماده واحده این لایحه مبنی بر اینکه "بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است مطابق با قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و قوانین مربوط به ایثارگران، قانون حمایت از حقوق معلولان، قانون جهش تولید دانش بنیان، قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی و تسهیلات موضوع ماده (۷۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) ستاد مردمی رسیدگی به امور دیه زندانیان نیازمند از محل سپرده‌های قرض‌الحسنه اعم از جاری و پس‌انداز شبکه بانکی (غیر از بانک‌های قرض‌الحسنه) پس از کسر سپرده قانونی را تا سقف سه میلیون میلیارد(۳.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به قرض‌الحسنه ازدواج، فرزندآوری و ودیعه یا خرید یا ساخت مسکن و دیگر موارد ذکرشده در قوانین فوق اختصاص داده و از طریق بانک‌های عامل (به تشخیص شورای پول و اعتبار) نسبت به پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه اقدام نماید" سازوکار تعیین ضامن و وثیقه دریافت وام‌های مذکور را هم به شرح زیر تصویب کردند:

«در ردیف ۸ بند (ث) تبصره ۱۳ ماده واحده این لایحه آمده است: پس از اعتبارسنجی متقاضیان و در صورت عدم تکافوی اعتبار آنها، به منظور تأمین رکن ضامن، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی موظفند با توثیق حساب یارانه یا سهام عدالت متقاضیان یا بستگان درجه اول از طبقه اول آن‌ها یا سایر دارایی‌های مالی وی یا تنها دریافت یک فقره سفته و یک نفر ضامن نسبت به پرداخت تسهیلات اقدام نمایند.»

مصوبه خیالی یا واقعی؛ یارانه ۳۰۰ هزار تومانی، وثیقه وام ۳۰۰ میلیونی ازدواج می‌شود؟ / بانک‌ها هم فرش قرمز پهن می‌کنند؟

همان طور که به صراحت بیان شده است، متقاضیان وام‌های ازدواج، فرزندآوری، ودیعه یا خرید یا ساخت مسکن می‌توانند برای دریافت این وام ها، حساب یارانه خود را نزد شعب بانک به عنوان ضامن قرار دهند. یارانه‌ای که در بهترین حالت ممکن، ۴۰۰ هزار تومان در ماه است و اکثر متقاضیانی که مشمول دریافت یارانه هستند نیز مبلغ ۳۰۰ هزار تومان در ماه دریافت می‌کنند.

این در شرایطی است که وام ۳۰۰ و یا ۳۵۰ میلیون تومانی ازدواج در ۱۲۰ ماه، هر ماه بیش از ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان بازپرداخت اقساط دارد و مشخص نیست که چگونه یک بانک می‌تواند ۳۰۰ هزار تومان را به عنوان وثیقه قسط ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومانی، قبول کند؟!

آیا نمایندگان مجلس پیش از رسیدن به چنین ایده و قانونی، به سراغ شعب بانک‌ها و دایره تسهیلات بانکی رفته اند تا ببینند بانک‌ها در مقابل پرداخت تسهیلات به مردم، چه سختگیری‌هایی برای گرفتن ضامن دارند؟

به نظر می‌رسد پاسخ منفی است! حال این رویه عجیب ضمانت یارانه ۳۰۰ هزار تومانی را می‌توان به سایر تسهیلات فرزندآوری، ودیعه مسکن و ساخت مسکن هم بسط داد تا مشخص شود که این قانون در واقعیت چه سرانجامی خواهد داشت! ناگفته نماند که یارانه بگیران هر چند ماه یک بار، پایش می شوند و ممکن است از لیست یارانه بگیران حذف شوند و این رویه چالشی برای بانک هاست که قانون گذار توجهی به آن نداشته است.

حیدری کارشناس اقتصادی :

با پدیده «بحران قدرت خرید» مواجه هستیم

گروه اقتصادی – یک کارشناس اقتصادی گفت: سال به سال دهک‌های درآمدی بالاتری گرفتار «تله فقر» می‌شوند، به‌طوری که می‌بینیم سبد غذایی خانوار دهک‌های متوسط هم در حال کوچک شدن است.

علیرضا حیدری درباره شدت روند کاهش قدرت خرید مردم اظهار داشت: کالاها در سبد خانوار دسته بندی می‌شوند و برخی از کالاها در دسته کالاهای ضروری قرار می‌گیرند به این معنا که مصرف‌کننده در مقابل مصرف این کالا مقاومت نمی‌کند و معمولا این کالای کم کشش در برابر اثر قیمتی مقاوم‌تر است. یعنی مابه‌ازای هر میزان قیمتی که افزایش پیدا کند، حساسیت برای مصرف آن کالا قابل توجه نیست مانند کالاهای سلامت محور و خوراک است که مردم به هر قیمتی این کالای ضروری را مصرف می‌کنند. اما امروز شرایط به گونه‌ای شده که متاسفانه اثر قیمتی مصرف‌کننده را وادار به تعدیل مصرف کرده است.

وی ادامه داد: به این نقطه حساس «بحران قدرت خرید» گفته می‌شود چراکه مصرف کننده تلاش می‌کند سطح مصرف خود را برای برخی از کالاها کاهش ندهد. اما وقتی این شرایط قرار می‌گیرد و متوسط سرانه مصرف کاهش پیدا می‌کند یعنی برخی از اقشار اساسا مصرفی ندارند و مصرف گروهی هایی از جامعه به صفر رسیده یا به شدت کاهش یافته اما از سوی دیگر گروهی هم بیشتر از سرانه مصرف دارند و این خود به معنای تهدید غذایی است.

این کارشناس اقتصادی تاکید کرد: بروز تهدید غذایی همان اتفاقی است که سیاست‌گذار را وادار کرده برای سرپرست خانوار دهک یک تا سه مبالغ ۶۰۰ هزار تومان تا یک میلیون تومان واریز کند و در معاونت رفاه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به این نتیجه رسیدند که یکسری در کشور دچار سوء تغذیه شده‌اند و باید برای این موضوع چاره‌ای بیندیشند و با واریز این مبالغ، مصرف غذایی این خانوار را افزایش دهند.

حیدری افزود: این دست از اقدامات، تاییدکننده این مساله است که برخی از خانوارها قادر به حداقل مصرف سرانه مواد غذایی و پروتئینی و موادی که منجر به رشد و تکامل فرد می‌شوند، نیستند و سوء تغذیه چند دهک جامعه را به شدت تهدید می‌کند و این ناشی از کاهش معنا دار قدرت خرید است.

وی با اشاره به بازه زمانی شدت گرفتن کاهش قدرت خرید مردم و رسیدن این حد از کاهش قدرت خرید به سبد مواد غذایی اظهار داشت: سال ۹۷ زمانی که موضوع افزایش نرخ ارز مطرح شد و به طور شدیدتر افزایش نرخ ارز در سال‌های ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ ادامه پیدا کرد و در همین مدت حدود ۲۰ برابر با افزایش نرخ ارز مواجه شدیم، تمام قیمت‌ها با افزایش نرخ ارز تعدیل دادند و به تدریج قیمت تمام کالا و خدمات متناسب با افزایش نرخ ارز حرکت کردند.

این کارشناس اقتصادی ادامه داد: موضوع این است که سال به سال دهک‌های درآمدی بالاتری گرفتار «تله فقر» می‌شوند به طوریکه می‌بینیم که دهک‌های متوسط هم در حال کوچک کردن سبد غذایی خانوار هستند و خانوار دهک‌های کم درآمد تا متوسط تحت فشار هستند.

حیدری با بیان اینکه خانوار مزدبگیر بیش از هر طبقه‌ای تحت فشار هستند، گفت: طبقات مزد بگیر در طی یک سال به صورت مستمر کاهش قدرت خرید را تجربه می‌کنند و این کاهش قدرت خرید خود را در حوزه معیشت، سلامت، آموزش و مشهودتر از همه در حوزه مسکن نشان داده است به طوری که سابقه نداشته که محل سکونت طبقات اجتماعی به دلیل کاهش قدرت خرید به طور مشهود تغییر کند و به شهرهای اقماری سرزمین اصلی مهاجرت کنند.

وی با تاکید بر اینکه این بحران کاهش قدرت خرید برای مواد غذایی و کوچک و بی کیفیت شدن سبد مواد غذایی اثر خود را در بخش سلامت نشان می‌دهد، اظهار داشت: مشکلات سلامت و بهداشت و درمان ناشی از تغذیه نادرست در کوتاه مدت مشخص نمی‌شود و اثرات آن را در بلندمدت می‌بینیم. کسانی که دچار فقر غذایی می‌شوند بیماران مزمن آینده هستند که هزینه‌های درمان بیماران مزمن به مراتب بیشتر از هزینه‌ها و یارانه‌های غذایی است و البته که این افراد زندگی باکیفیت و در نتیجه کشور نیروی انسانی باکیفیتی هم نخواهد داشت. همین حساسیت باعث شده که وزارت تعاون به این نتیجه رسیده که کمک مستقیم به خانوار برای تامین مواد غذایی داشته باشد.

این کارشناس اقتصادی افزود: هر چند سیاست‌گذاران این بحران را درک کردند اما اقدامات انجام شده کافی نیست و در حد مُسکن عمل می‌کند و باید قدرت خرید خانوار به حدی تقویت شود که بتواند نیازهای خود را تامین کند و برای حرکت نیاز به عصا نداشته باشد و این اقدامات دولت به مفهوم پایداری نیست. در دنیا تعادل قیمتی را براساس درآمد هزینه به گونه‌ای تنظیم می‌شود که خانوار بتوانند در سبک زندگی قدرت انتخاب داشته باشد.

معاون وزیر راه و شهرسازی خبر داد؛

مشوق‌های جدید نوسازی مسکن در راه است

گروه اقتصادی – معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان این‌که بیش از ۲۱۵ هزار واحد نهضت ملی مسکن در بافت‌های فرسوده به مرحله ساخت رسیده است، گفت: بسته‌های تشویقی متنوعی برای نوسازی به اجرا رسیده و برخی دیگر در مراحل بررسی کارشناسی است که در آینده رونمایی خواهد شد.

محمد آیینی اظهار کرد: تعداد واحدهای در حال نوسازی در بافت‌های فرسوده در قالب طرح نهضت ملی مسکن به بیش از ۲۱۵ هزار واحد رسیده که علت اصلی آن افزایش رغبت برای نوسازی و بهسازی از طریق مشوق‌های ۱۹ بندی ایجاد شده در بسته‌های تشویقی است.

وی افزود: ساکنان بافت‌های فرسوده، سکونتگاه‌های غیررسمی و به طور کلی بافت‌های ناکارآمد که قصد نوسازی و بهسازی واحدهای مسکونی خود را دارند می‌توانند از مشوق‌های دولت در قالب بسته ۱۹ بندی استفاده کنند.

معاون وزیر راه و شهرسازی تصریح کرد: تخفیف ۵۰ تا ۱۰۰ درصدی در صدور پروانه، وام ارزان بدون سپرده، طبقات تشویقی و ایجاد کاربری انتفاعی از جمله این مشوق‌ها است.

آیینی اعلام کرد: شهرداری قصد دارد به مناسبت دهه فجر انقلاب اسلامی تخفیفاتی را در صدور پروانه ارایه کند که مالکان می‌توانند از آن استفاده کنند.

آیینی درباره برنامه‌های شرکت بازآفرینی شهری برای افتتاحات دهه فجر گفت: از ۲۱۵ هزار واحدی که در بافت‌های فرسوده به مرحله ساخت رسیده تا کنون ۵۵ هزار واحد به بهره‌برداری رسیده و برای دهه مبارک فجر نیز حدود ۳۰ هزار واحد مدنظر قرار دارد. جمعا با افتتاحات دهه فجر ان‌شاءالله تعداد واحدهایی که تکمیل می‌شود و به بهره‌برداری می‌رسد بیش از ۸۰ هزار واحد خواهد بود.

مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران تصریح کرد: راهبرد دولت در بخش نوسازی و بهسازی، تدوین بسته‌های تشوقی است که بخشی به اجرا رسیده و برخی دیگر در مراحل بررسی کارشناسی است که در آینده رونمایی خواهد شد.

آزادسازی قیمت‌گذاری بلیت هواپیما؛ حکم دیوان عدالت اداری شکسته شد

گروه اقتصادی –معاون اسبق هوانوردی و امور بین‌الملل سازمان هواپیمایی کشوری گفت: حکم دیوان عدالت اداری در راستای قیمت‌گذاری بلیت هواپیما شکسته شد و شرکت‌های هواپیمایی می‌توانند به صورت مستقل بلیت بفروشند.

علیرضا منظری معاون اسبق هوانوردی و امور بین‌الملل سازمان هواپیمایی کشوری با اشاره براینکه تمام پروازهای ایرلاین فلای بغداد (Fly Baghdad) به دلیل شرایط تحریمی لغو شده‌است، گفت: شرکت هوایی فلای بغداد طی روزهای گذشته توسط آمریکا مشمول تحریم شد به همین علت تمام پروازهای این ایرلاین توسط خود کشور عراق به تمامی مقاصد لغو شد. تحریمی که علیه شرکت فلای بغداد رخ داد یک اتفاق غیر منتظره بود که باید دید این شرکت در خصوص بازگشت وجوه مسافرین چه برنامه‌ای خواهد داشت.

معاون اسبق هوانوردی و امور بین‌الملل سازمان هواپیمایی کشوری در خصوص کنسلی پروازهای داخلی طی روزهای اخیر، تاکید کرد: طی روزهای گذشته شرایط جوی هوا در برخی از استان‌های کشور برای فرود هواپیما مناسب نبود و برای حفظ ایمنی مسافرین پروازها لغو می‌شدند. البته چند مورد نقض فنی هواپیما نیز وجود داشت که موجب تأخیر یا کنسلی پروازها شد.

وی ادامه داد: با توجه به شرایط جوی بارش برف و باران در جاده‌ها عده‌ای مسافرین نمی‌توانستند از ماشین یا اتوبوس استفاده کنند به همین دلیل میزان تقاضا در بازار بلیت هواپیما با افزایش دو چندان برابری مواجه شد که می‌توان گفت این موضوع یکی از دلایل کمبود بلیت روزهای گذشته محسوب می‌شود.

این مسؤول دلیل گران فروشی بلیت برخی از ایرلاین‌ها را تشریح کرد و گفت: در هفته اخیر مشکلاتی بین ایرلاین‌ها و بازار فروش بلیت هواپیما رخ داده بود که بلیت هواپیما با قیمت‌های نجومی به فروش می‌رسد. چند روز گذشته دیوان عدالت اداری رأی مبنی براینکه شرکت‌های هواپیمایی می‌توانند آزادانه قیمت گذاری بلیت داشته باشند و قیمت‌گذاری تکلیفی نباشد.

منظری خاطرنشان کرد: سازمان هواپیمایی کشور و وزارت راه و شهرسازی پیگیری‌هایی برای برپا نگه داشتن حکم قبلی و ثابت نگه داشتن قیمت بلیت هواپیما داشتند که این موضوع موجب شد تا برخی از شرکت‌های هواپیمایی همچنان با قیمت قبلی بلیت‌ها را عرضه بازار کنند. البته همچنان تصمیم قاطع برای این مسیر وجود ندارد.

وی افزود: قیمت‌های تکلیفی بلیت هواپیما از دو سال گذشته تا کنون افزایش نداشته و با توجه به افزایش هزینه ایرلاین این قیمت‌گذاری صرفه اقتصادی قطعاً برایشان نخواهد داشت. سازمان هواپیمایی کشور و وزارت راه و شهرسازی باید تصمیمات جدی اخذ کنند تا صنعت هوایی کشور با مشکل مواجه نشود. با آزادسازی قیمت بلیت هواپیما قطعاً بازار بلیت این حوزه سروسامان خواهد گرفت.

معاون اسبق هوانوردی و امور بین‌الملل سازمان هواپیمایی کشوری تصریح کرد: البته مساله سوخت هواپیما نیز در قیمت‌گذاری بلیت هواپیما تأثیر خواهد داشت؛ طبیعتاً امروزه سوخت هواپیما ارزان‌تر در اختیار شرکت‌های هواپیمایی قرار دارد.

نفت پیشتاز در بهره‌وری؛ مابقی صنایع چه می کنند؟

گروه اقتصادی – براساس آمار های رسمی، صنعت نفت پیشتاز بهره وری در اقتصاد شده است و موتور رشد اقتصاد توسط صنعت نفت روشن شده است اما قطعا صنعت نفت نمی تواند به تنهایی منجر به رشد ۸ درصدی اقتصاد شود.

بر اساس آمار و ارقام موجود صنعت نفت بیشترین تأثیر را بر رشد اقتصادی از طریق افزایش بهره‌وری عوامل تولید در سال ۱۴۰۱ داشته است. رشد ارزش بهره وری در گروه‌های صنایع و معادن، خدمات و کشاورزی به ترتیب برابر ۵.۶ درصد، ۲.۸ درصد و ۱.۱ درصد است که نسبت به وضعیت خود در گذشته شرایط مناسبی را ندارند.

در واقع صنعت نفت در این مدت توانسته بیشتری رشد بهره‌وری را داشته باشد که با توجه به اهمیت این صنعت در اقتصاد کشور، قابل توجه است و بخش مهمی از تأثیر نفت بر افزایش رشد اقتصادی، از طریق بهره‌وری عوامل تولید بوده است.

برقراری روابط دوجانبه تهران و عربستان سعودی در خرداد ماه سال جاری می‌تواند زمینه رشد صنعت نفت ایران را در ۶ ماهه دوم سال جاری را فراهم کرده و قدرت چانه زنی نفتی ایران را افزایش داده و از طرف دیگر می‌تواند زمینه توافق‌های نفتی ایران و عربستان و توسعه صنعت نفت ایران و افزایش رشد اقتصادی از این محل را تأمین کند. محمود خاقانی کارشناس انرژی در رابطه با پیشتازی نفت بهره وری و تأثیر آن بر رشد اقتصادی گفته، بهره وری تحقق همزمان اثر بخشی و کارایی است و بهره‌وری در صنعت نفت به این معناست که مدیرانی که در سمت‌های کلیدی این وزارت خانه هستند، تحت مدیریت، برنامه ریزی و هدایت آنها بهره‌وری رشد چشمگیری داشته، به عبارتی کارایی و اثر بخشی بالا بوده است.

رشد بهره وری در صنعت نفت باید رشد اقتصادی را محقق کند

به گفته این کارشناس انرژی رشد بهره‌وری برای افزایش راندمان کاری در صنعت نفت می‌تواند مفید باشد، در صورتی که رشد بهره‌وری منتج به رشد اقتصادی شود. افزایش راندمان کاری بر رشد کلان کشور می‌تواند مؤثر باشد مدعیان باید توضیح دهند زیرا رشد اقتصادی معنای دیگری دارد.

خاقانی توضیح داد: رشد اقتصادی را می‌توان افزایش ارزش کالا و خدمات تنظیم شده با نرخ تورم در مدت زمانی مشخص تعریف شود و چنین رشدی که به صورت درصد تعریف می‌شود و افزایش تولید ناخالص داخلی حقیقی تعریف کاملاً متفاوتی دارد و مفهوم آن را دارد که تمام فاکتورهای اقتصادی را باید مد نظر قرار داد.

به گفته این کارشناس انرژی افزایش بهره‌وری در یک سازمانی مانند وزارت نفت و شرکت‌های تابعه را نمی‌تواند به تنهایی منجر به رشد اقتصادی شود و به مؤلفه‌های اقتصادی دیگری هم نیاز است.

وی ادامه داد: واقعیت‌های موجود در صنعت نفت این مساله را مورد سوال قرار می‌دهد که اگر چنین بهره‌وری هم در صنعت نفت وجود دارد باید گزارشی وجود داشته باشد که بر اساس آن این ادعا به عمل آمده آن را منتشر کند و ما ببینیم بهره‌وری در چیست.

آمار بانک جهانی تأییدی بر رشد بهره وری در صنعت نفت

البته آمار و ارقام ارائه شده از سوی بانک جهانی گواهی بر این موضوع هستند چرا که بانک جهانی با بررسی رشد اقتصادی ۷۲ کشور جهان در پاییز پارسال (سه‌ماه چهارم ۲۰۲۲) اعلام کرد که اقتصاد ایران با رشد ۴.۷ درصدی در رده‌بندی این کشورها از نظر بیشترین مقدار رشد اقتصادی رتبه ۱۵ را به خود اختصاص داده است. این بانک از رشد ۴.۷ درصدی اقتصاد ایران در پاییز پارسال خبر داده است که رقم قابل توجهی در مقایسه با کشورهای دیگر است.

آمار بانک جهانی نشان می‌دهد ایران در سه ماه نخست سال ۲۰۲۲ (زمستان سال ۱۴۰۰) رشد قابل توجه ۵ درصدی را تجربه کرده و این رقم در سه ماه دوم (بهار ۱۴۰۱) به ۲.۵ درصد کاهش یافته است، اما در سه ماه سوم (تابستان ۱۴۰۱) روند رشد اقتصادی ایران صعودی شده و به ۳.۴ درصد و در ۳ ماه چهارم (پاییز ۱۴۰۱) به ۴.۷ درصد رسیده است. رشد ۴.۷ درصدی اقتصاد ایران در پاییز پارسال در حالی است که میانگین رشد اقتصادی کشورهای پیشرفته در این دوره تنها ۱.۲ درصد بوده است.

نکته مهم اما آن است که در سال‌های اخیر بیش از ۷۵ درصد از رشد اقتصادی از محل بهره‌وری بوده است و به‌طور مشخص در ۹ ماه نخست سال ۱۴۰۱ از ۳.۸ در صد رشد اقتصادی، ۳.۴ درصد از محل بهره‌وری محقق شده است که نشان از سهم بیش از ۸۰ درصدی بهره‌وری در رشد اقتصادی دارد.

محمد صادق مهر جو کارشناس انرژی هم صحه بر این موضوع گذاشته و با اشاره به اینکه تولید نفت به طور چشمگیری افزایش داشته است گفت: رشد تولید نسبت به سال گذشته افزایش داشته به طوری که میانگین تولید نفت در سال گذشته نزدیک به دو میلیون و ۵۵۰ هزار بشکه بود اکنون نزدیک به ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه رسیده است.

وی ادامه داد: بهره‌وری به معنای عام باید میزان ستانده نسبت به داده باشد، البته با توجه به اینکه افزایش تولید نفت در سال جاری اتفاق افتاد می‌تواند منجر به رشد اقتصادی شود.

به گفته این کارشناس انرژی با توجه به اینکه اقتصاد ما مبتنی بر نفت خام است و با توجه به شرایط فعلی که منبع اصلی درآمد اصلی ما فروش نفت است، دولت بر آن نیز اصرار دارد.

وی ادامه داد: ما در گذشته فروش نفت خام را داشتیم و اکنون تولید آن افزایش پیدا کرده است دارد و با توجه به این موضوع می‌توان به رشد اقتصادی امید داشت.

وی در خاتمه یادآور شد: بر اساس اعلام بانک جهانی مبنی بر رشد بهره‌وری در بخش نفت ممکن است تحلیل‌های بانک مبنی بر هزینه کرد و میزان بودجه‌ای که به نفت تعلق می‌گیرد این امار را اعلام کرده است؛ به عبارتی در بخش نفت رشد سرمایه اتفاق نیافتاده اما ستانده و فروش نفت افزایش پیدا کرده است.
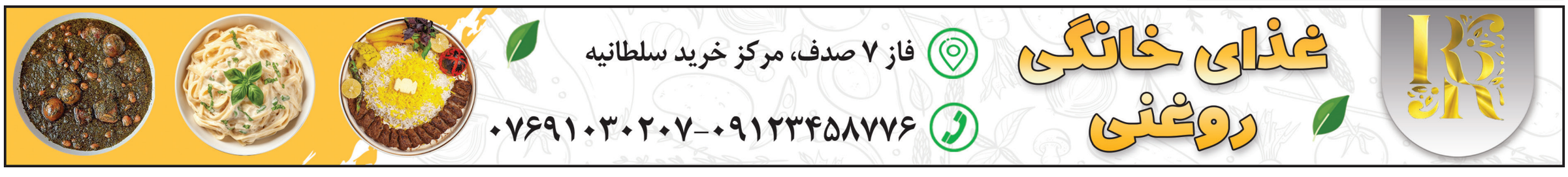
این طور که به نظر می‌رسد صنعت نفت سکان اقتصاد کشور را به دست گرفته و می‌تواند بر رشد اقتصادی تأثیر گذار باشد اما به تنهایی کافی نیست چرا که باید سایر عوامل اقتصادی در کنار رشد بهره وری صنعت نفت قرار گیرند تا به وسیله اجماع عوامل اقتصادی رشد اقتصادی محقق شود.